

Bemutatómunka tervezete távoktatáshoz

A foglalkozás/feladatcsoport/munkafázis *(a későbbiekben távoktatási modul)* időpontja: 2020. április 29. 8:00

Célcsoport (iskola neve, címe, osztály): ELTE Trefort Ágoston Gyakorló Gimnázium, 1088 Budapest, Trefort utca 8. Osztály: 8C

A távoktatási modul összeállítója: Takács András

Témakör megnevezése: A hazánkkal szomszédos országok földrajza

Távoktatási modul címe / téma megnevezése: Ukrajna földrajza

1. Tantervi követelmények

1.1. A távoktatási modul oktatási céljai:

- Ukrajna földrajzának, mint szomszédos országnak megismerése. Az ország kiváló természetföldrajzi adottságokkal rendelkezik, ám történelme nem alakult szerencsésen, amely bizonyos mértékig predesztinálja annak fejlődési útját. Cél megismerni Kárpátalját, ahol különben szakadt magyarok élnek.

1.2. A távoktatási modul képzési-fejlesztési céljai:

- hazafinak, magyarságtudattal rendelkező egyénnek nevelni a tanulókat: Magyarország szomszédos országaiba szakadt magyar identitású csoportokkal való ismerkedés, történeti narratíva ismertetése, az együvé tartozás erősítése. Eszköz: Térképen ábrázolás, kérdéssel rávezetés a jelen és a múlt kapcsolatára. Vizuális, képeken keresztül történő megerősítés, a saját képzelőerő használata gondolatbéli kirándulás alkalmával.

- oksági gondolkodás fejlesztése: a környezeti tényezők (természet- és társadalomföldrajzi egyaránt) hogyan befolyásolják egy ország vagy egy szűkebb terület profilját. Eszköz: táblázat, mellyel összehasonlítható, hogy egyes vidékek napjainkban jellemző képe mely adottságoknak köszönhető. Mellékelt képek segítik az adott táj földrajzi szintézisének megalkotását.

- a tanulni tudás képességének fejlesztése: korábban megismert tudáselemek aktualizálása, új ismeretelemekkel való összeegyeztetése. Eszköz: Az összehasonlító táblázat pontosabb kitöltésénél előnyt jelent az egyik megelőző óra (Közép-Európa) tananyaga.

- képzelőerő és kifejezőkészség fejlesztése: a tanuló részinformációk (képek, szöveg, térkép) segítségével és képzelete erejével egész képet alkotni, amit írott formába tud önteni. Eszköz: A fotósegédlet, az atlasz domborzati térképe és a tankönyvi szöveg információtartalmát felhasználva szintetizál, kontinuus képet alkot egy a valóságban még nem észlelt jelenségről.

1.3. Oktatási követelmények

a. Fogalmak:

- új fogalmak: Krím-félsziget, Donyeck-medence, Lviv, Harkiv, Dnyipropetrovszk, Odessza
- megerősítendő fogalmak: Ukrajna, Munkács, Beregszász, Ungvár, Kelet-európai-síkság, mezősegi talaj, ásványkincskészlet

b. Folyamatok:

- új folyamatok: tájseb kialakulása
- megerősítendő folyamatok: népességfogyás, elvándorlás

c. Összefüggések:

- új összefüggések: összefüggés a gazdasági problémák és az konfliktusok között, földrajzi fekvés és tranzitjelleg, termékeny síkvidékek és mezőgazdasági profil
- megerősítendő összefüggések: szovjet hagyaték és nehézipar

d. Fejlesztendő készségek, kompetenciák:

- matematikai kompetencia: a feladatlap tartalmaz számolási feladatokat, amely igényel mértékváltási és százalékszámítási részfeladatot is.
- természettudományos kompetencia: összehasonlító táblázatban, mellékelt képek segítségével alkot földrajzi szintézist.
- digitális kompetencia: a feladat nagy részét digitális eszközzel kell végezni. Fejlődik a tanuló tudatos eszközhasználata, illetve szükséges szelektálnia a források között.
- szociális és állampolgári kompetencia: a tanuló Kárpátaljával kapcsolatban, megismerve annak helyzetét szociálisan érzékenyül, magyar állampolgárként felelősséget érez a külföldön ragadt magyarokért.
- hatékony, önálló tanulás: a tanuló a kiadott anyagok segítségével önálló beosztással, módszerekkel dolgozhat.

1.4. Főbb tanulói tevékenységek:

1. a tanegység önálló feldolgozása a tanár által kiküldött anyagok segítségével
2. önálló feladatmegoldás (topográfiai feladat, szövegalkotás, számítás)
3. információkeresés segítséggel és önállóan

1.5. A tanulástámogatási módszerek a távoktatási modulban:

- folyamatos kapcsolattartás a Google Classroom felületen
- feladatok tanári ellenőrzése, visszajelzés
- plusz segédletek elkészítése és megosztása a tanulókkal

2. Távoktatási modul formájának, felületének megnevezése:

A távoktatási modul mindennemű tevékenysége a Google Classroom felületen történik, melyhez a csatlakozási kód: 7dlvcp3

A feladatlap és a fotómelléklet ppt-je is a *Feladatok* fül alatt érhető el, *Ukrajna földrajza* címmel.

3. Felhasznált irodalom

Probáld Ferenc (szerk.): Európa regionális földrajza 2. Budapest. 2014 ELTE Eötvös Kiadó.
F. KUSZTOR ADÉL – DR. MAKÁDI MARIANN – POKK PÉTER – SZÖLLŐSSY LÁSZLÓ: Földrajz 8.
Tankönyv 2018. OFI.

4. Mellékletek jegyzéke

- 1 Feladatlap elvárt megoldásokkal (feladatlap elérhetősége megadva)
- 2 Utazzunk Ukrajnában! – fotósegédlet (elérhetőség megadva)

A távoktatási modul konkrét terve

Időtartam (perc)	A távoktatási modul menete / kiadott feladatok és elvárt megoldások*	Eszköz / link
2'	A Google Classroomon közétett feladat elolvasása, a feladatlap megnyitása.	Google Classroom csoportja (ld. fentebb)
8'	A feladatlap utasításai alapján a tankönyvi szöveg értő elolvasása. (0. feladat)	TK 122-123. oldalak (2018-as kiadás)
6'	A feladatlap első feladatának (topográfia és kapcsolódó kérdések) megoldása.	Feladatlap, atlasz
5'	Második feladat, amely a mezőgazdasági területtel való számítást tartalmazza.	Feladatlap, (számológép)
18'	Útleírás készítése (3. feladat). A tanulók többféle forrásból dolgozva töltik ki megadott szempontok szerint az egyes állomásokhoz szükséges adatokat	Tankönyv, atlasz, fotómelléklet, megadott és nem megadott internetes források
6'	Önálló szövegalkotás a negyedik feladatban, megadott tartalmi kulcsfogalmak felhasználásával.	Feladatlap
* A feladatlap és a feladatok elvárt megoldása elérhető a mellékletben, <i>Feladatlap elvárt megoldásokkal</i> címmel.		

A távoktatási modul fejlesztő értékelési módja

A távoktatás modulban szöveges fejlesztő értékelést fogok alkalmazni, amely két lépcsőben történik:

Első lépcső: a tanulók egyéni munkáját áttekintem, ellenőrzöm, majd feladatonként megjegyzést fűzök a produktumhoz. A megjegyzések általános felépítését dicséret – javítandó terület – dicséret sémára fűzöm fel. Az egyes stációk „értékhatára” nem univerzális, mindenkinek igyekszem az egyéni képességeihez szabni azokat (már amennyire ilyen rövid tanítási ciklusban ez lehetséges). Kiemelten fontosnak tartom, hogy a tanuló mindenképpen kapjon pozitív visszajelzést, megerősítést, ha másra nem, legalább formai jegyekre. A hiányosságokat kedvesen, ugyanakkor határozottan kell jelezni, hogy érzékelhető legyen, mi az, amin még dolgozni kell. Igyekszem a tanulási folyamatban is értékelni a gyermeket, hogy önmagához képest, a szokotthoz képest milyen munkát végzett.

Második lépcső: kollektív, osztályszintű értékelés, ahol próbálom megragadni a közösséget egészként, hogy az elszigeteltség ellenére is csapatnak érezzék magukat. Ilyenkor lehetőség van az általános tendenciák kiemelésére, dicséretre, támogató értékelésre.

Mellékletek

1 Feladatlap elvárt megoldásokkal:

Ukrajna földrajza – feladatlap (8. évfolyam)

Kedves Tanuló!

A következő feladatlap szomszédunk, Ukrajna földrajzát segít feldolgozni, megtanulni. Az órai jegyzetet is ez a dokumentum testesíti meg, így kérem a füzetbe megoldani vagy beragasztani!

0 Olvasd el az Ukrajnához kapcsolódó tankönyvi szöveget, amely a TK. 122-123. oldalán található! (2018-as kiadás)

1 Ábrázold a térképvázlaton a következő topográfiai egységeket! Válaszolj a kérdésekre!

Kijev (főváros)

Lviv

Harkiv

Dnyipropetrovszk

Odessza

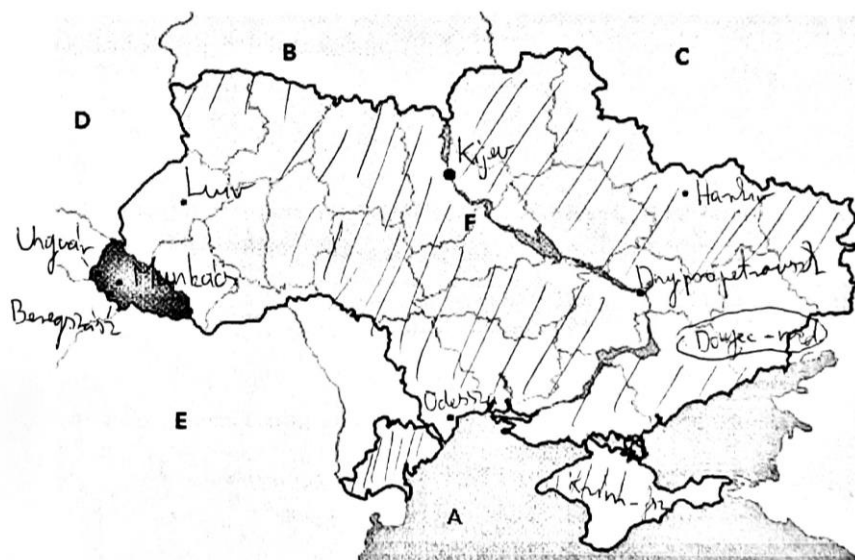
Munkács

Ungvár

Beregszász

Donyec-medence

Krím-félsziget

Nevezd meg a betűkkel jelölt topográfiai egységeket!

A Fekete -tenger

D Lengyelország (ország)

B Fehéroroszország (ország)

E Románia (ország)

C Oroszország (ország)

F Dnyeper (folyó)

Mi a közös a piros területen található településekben? felérték magyar kisebbség található!

Ezt a területet Kárpátalja -nak/nek nevezzük.

Melyik történelmi eseményhez köthető a terület Ukrajnához kerülése? Trianoni béke (1920.06.04.)

Halványan vonalkázd vagy satírozd be azokat a területeket, amelyeket domborzatuk alapján alkalmasnak találsz a földművelésre! Használd az atlaszodat!

2 Az ország mezőgazdaságba vont területe 2008-ban 41,6 millió hektár volt. Hány százaléka ez az ország teljes területének? (Ukrajna területe 604 000 km²) Számításodat itt végezd!

$$\frac{T_{mg}}{T_u} = \frac{41,6 \text{ millió ha}}{604 000 \text{ km}^2} = \frac{416 000 \text{ km}^2}{604 000 \text{ km}^2} = \frac{416}{604} = \frac{104}{151} \approx 0,69$$

(1 km² = 100 ha)

104 : 151 = 0,688...
1040
1340
1320

Válasz: Ukrajna mezőgazdaságba vont területe 2008-ban az ország területének kb. 69%-a volt.
Melyek Ukrajna főbb termesztett növényei? (Írj négyet!)

búza, kukorica, rozs, napraforgó (elfogadható egyéb termesztett növény)

3 Útleírás: Ukrajnában teszel képzeletbeli vonatos kirándulást az egyik barátoddal. Minden állomásnál egy napot töltesz el, amikor bejárod a várost. Írj emlékkönyvet a megadott szempontok szerint! (Használd a tankönyvet, atlaszt, internetet és a mellékelt ppt-t!)

	Munkács	Lviv	Kijev	Odessza	Donyeck
Nyelvek, amiket hallottam	magyar ukrán	ukrán	ukrán orosz angol	ukrán	orosz ukrán
Természeti környezet (környező tájak, domborzati viszonyok)	hegyvidék és síkság találkozásánál (kanyarok → alföld)	domborzat, füves és erdős terület	síkság, nagy folyó a városban (Dnyeper)	Tenger és szomszéd, öböl, mesterségesen alakított partvonal	domborzat és síkság találkozásánál (Dnyeper - halászlé, Dnyeper - melles)
Jellemző gazdasági tevékenység	Bútorgyártás, építőanyag-ipar, élelmiszeripar	autóbuszgyártás, győzőgyártás, húsgyártás, bútorgyártás	győzőgyártás, repülőgépgyártás, hajógyártás, élelmiszeripar	turizmus, halászlé, hajógyártás	kukorica, élelmiszer, győzőgyártás, építőanyag-ipar
Turisztikai attrakciók	város látnivalói, Szt. Mairton, szőlőhegy, Kárpátok - kastély	Operaház, Ratusa, Felleghy, Livánai temető, Obolivium	Nemzeti Múzeum, Szent Szűz, mellesgyártás, Repülési Múzeum, Botanikus kert	kukorica, Patyomkin-lépcső, Petőfi-park, Operaház	Sahlas Dances, stadion, Schenkerova-park, Botanikus kert
Pénznem, amivel fizettem:	ukrán hryvnya				

Ukrajna földrajzi helyzete kulcsfontosságúvá teszi Európán (EU) és Oroszországgal szemben is. Terveztem szénhidrogén-vezeték vezeték (gázvezeték, hőcserélővezeték) futását - nyugati irányban, ezért ezen anyagok exportálása és importálása is igyekszik befolyást gyakorolni rá. Szerepe továbbá az, hogy kiváló minőségű mezőgazdasági talaja miatt Európán elterjedésénél is nevezik, hasonlóan a Szoujetuniónak a mezőgazdasági terményekkel. A Szoujetuniónak örökléséhez tartozhat az elavult gazdasági rendszer, és az ezt követő nehézségek, elégedetlenség és pesszimizmus, amely hozzájárul ahhoz, hogy Ukrajnában az egyik legjelentősebb a területén valószínűleg elterjedt a kontinensen. Az ország keleti régióiban jelentős orosz kisebbség él, ami a belső és nemzetközi ellentétet fő rivalitási térré.

- redukciⁿ felvétel
- jó mg.-i adottságok
- kulcs^{os} és hely^{es} elemek, szocialista önérték
- erőszakkal történő határolás
- népszerű rossz példák

<https://drive.google.com/open?id=1FYLDiLgZdwbNuv0wXGh0jBpEHmkpNAQN>)

2 Utazzunk Ukrajnában! – fotósegédlet

A fotósegédlet elérhető:

<https://drive.google.com/open?id=1I-lg0CjuDYhjKJXIVBa1ddmfLsXVK6ZM>